

1 СУ "ПЕНЧО П. СЛАВЕЙКОВ", РАЙОН ОБОРИЩЕ
ул.» Стара планина» № 11;

Утвърждавам :

Веселка Тепавичарова

Директор на Първо СУ
„Пенчо П. Славейков”

МЕХАНИЗЪМ ЗА
ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ
В ПЪРВО СУ ”Пенчо П. Славейков” за учебната 2022/23 г.

1. ЦЕЛ И СЪЩНОСТ

Настоящият документ е разработен на основание Механизъм за противодействие на училищния тормоз със Заповед № РД 09-1871/ 18.12. 2015 г. на министъра на образованието, младежта и науката и Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случай на деца в риск или жертви на насилие от 15 март 2010 г.

Целта на училищния механизъм за противодействие на тормоза е успешно за се намалят факторите, които са свързани със средата в училище и допринасят за проявата на агресия, както и за утвърждаване на неагресивни модели на поведение.

Механизмът включва мерки и дейности за превенция и намеса, както и разписани механизми и отговорности за действие в ситуация на насилие.

2. ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА В УЧИЛИЩЕ

1. Оценка на проблема с насилието и определяне на елементите на училищната компетентност за справяне.

Констатации от направено изследване за проявите на тормоз в Първо СУ:

1. Преобладаващите форми на тормоз са : вербалния и психичния тормоз. Това определя насоката на превантивната работа с учениците-осъзнаване на основните прояви на тези форми на насилие и на последиците от проявяването им.
2. Местата, където най-често се проявява тормоза са коридорите, класните стаи и улицата пред училището. Това предполага засилване на дежурствата от учители и родители на тези места.
3. Извършителите на тормоза са съученици и деца от съседни класове, като средният брой деца, които проявяват насилие, са средно 3-ма от клас. Това предполага акцентирание на превантивната работа на ниво класна стая .
4. Наличие на голям брой безучастни свидетели на тормоза. Това предполага определена насоченост на превантивната работа на ниво класна стая и ниво училище.
5. Учениците често не осъзнават, че са жертви на тормоз, което предполага или че нямат нужните умения да разпознават формите на тормоза, или че са свикнали с тези форми на поведение и не ги възприемат като социално неприемливи.
6. Децата, жертви на тормоз, често не споделят с никого, което показва липса на доверие, както в родителите, така и в учителите и други служители в училище.
7. Оценяват ефективността на помагането като изключително ниска, което говори за неефективни подходи, както от страна на родителите, така и от страна на училището.
8. Липса на умения за критично оценяване на собственото поведение, което предполага определена насоченост в индивидуалната и групова работа с учениците в Часовете на класа и във всички останали часове.

2. Създаване на Училищен координационен съвет за справяне с насилието с ясни функции и делегирани отговорности.

1. Функции и отговорности

- КС на училището отговоря за планиране, координиране и контрола по прилагане на мерките и действията на служителите за справяне с насилието
- КС актуализира плана за противодействие на училищния тормоз в началото на всяка учебна година
- КС поддържа активни връзки с отдел „Закрила на детето” по местоживееене и в района на училището, местните комисии за

- БППМН, полицията и всички останали участници в мултидисциплинарния екип в координационния механизъм
- КС съдейства на класните ръководители при изпълнение на мерките за противодействие на тормоза
 - КС осигурява родителско съдействие, като създаде информационна банка с родители с помагачи професии / психолози, лекари, социални работници, полицаи и др./и други професии / юристи, музиканти, журналисти и др./, осигурява родители, които могат да се включат в групи за придружаване на деца по пътя от дома до училището

2. Състав на Координационния съвет към Първо СУ” Пенчо П. Славейков”

Председател: Геновева Маркова- зам.-директор УД

Членове:

Евелина Прокопиева – училищен психолог

Марияна Димитрова - учител

Цветомила Василева - учител

Александра Иванова - родител

3. Изработване на план за противодействие на училищния тормоз

4. Изграждане на защитна мрежа , при която учениците да знаят към кого да се обърнат в случаи на тормоз, да им се осигури защита и да се документират ситуацията на тормоз в Единен училищен регистър.

Съгласно Закона за закрила на детето, чл.7/1/ „ Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане”, Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на Вътрешните работи.

Адекватната намеса и справянето с конкретни ситуации на насилие е част от цялостната политика на училището срещу насилието. Намесата на възрастните трябва внимателно да се планира и да бъде последователно прилагана.

АЛГОРИТЪМ НА ДЕЙСТВИЕ ПРИ НАСИЛИЕ

СИТУАЦИЯ	КАКВО СЕ ПРАВИ	КАКВО НЕ СЕ ПРАВИ
1. Децата се закачат, бутат, разменят си шеги, като при това се смеят и си сменят ролите	1. Да се наблюдава поведението на децата, включително и на тези, които само	Не се прекратява безпричинно игровото общуване на децата

<p>2. Едно от децата е видимо напрегнато, прави опити да се махне, а другото дете е в постоянно доминираща позиция</p>	<p>присъстват без активно да участват</p> <p>2. Учителят може да се намеси, за да предупреди децата да внимават, за да не се наранят</p> <p>1. Задължение е на всеки учител да се намеси, за да прекрати ситуацията на тормоз.</p> <p>2. Децата трябва да бъдат разделени и незабавно да се прекрати физическият контакт между тях.</p> <p>3. Учителят ясно да заяви, че това е насилие и че това поведение е недопустимо.</p>	<p>Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията.</p> <p>Важно !- Не е желателно децата да се изслушват съвместно. Не се обсъжда публично ситуацията в паралелката.</p>
--	--	--

РАБОТА С УЧЕНИК, УПРАЖНИЛ ТОРМОЗ

ситуация	Какво се прави	Какво не се прави
<p>1. Ученик, който обижда, дърпа или удря свой съученик.</p>	<p>1. Задължително се уведомява класният ръководител</p> <p>2. Класният ръководител провежда разговор с ученика насаме и му помага да разбере какви са последиците от неговата постъпка, като акцентира върху това, че</p>	<p>Важно !- Не е желателно децата да се изслушват съвместно. Не се обсъжда публично ситуацията в паралелката.</p>

<p>2. Ученик, който повтаря ситуации на насилие и поведението му се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликти с насилие.</p>	<p>проблемът е в начина на поведение, а не в личността на детето.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Остава на ученика сам да избере как да поправи грешката си. 4. След изясняване на ситуацията и постигане на договорка , се проследява поведението на ученика и се дава обратна връзка / ако поведението му е позитивно, задължително се акцентира върху това/ 5. При необходимост може да се търси съдействие от училищния психолог. <p>Повтарят се всички стъпки от 1 до 5 от предишната ситуация.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Уведомяват се родителите, като разговорът се протоколира. На тази среща се извеждат конкретни договорки кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат. 7. Търси се съдействието на училищния психолог. 8. Преминава се към 	
--	---	--

	процедура по наказание.	
--	-------------------------	--

РАБОТА С УЧЕНИК, ОБЕКТ НА ТОРМОЗ

Ситуация	Какво се прави	Какво не се прави
<p>1. Ученик, който е бил засегнат емоционално или физически чрез унижаване, нагрубяване, удряне, социална изолация, виртуални обиди и др.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Класният ръководител разговаря с детето още същия ден, за да разбере какво точно се е случило. Може да се потърси съдействие от училищния психолог. 2. Ако е необходимо отделни факти могат допълнително и дискретно да бъдат проучени. 3. Подчертава се поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се. 4. Детето се наблюдава през следващите дни, за да се уверите как се чувства и при необходимост отново се разговаря с него 5. Родителите трябва да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията. Разговорът с 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Открито и публично пред другите деца НЕ се оказва подкрепа на потърпевшото дете, защото това допълнително може да урони достойнството му пред неговите връстници. 5. Не трябва да се предлага среща между двете деца – обект на насилие и извършител на насилието- с цел да се помирят и да се разберат. 6. Не се оставят безучастните наблюдатели на насилието извън разрешаването на ситуацията. В разговор се споделя очакването, че при следваща ситуация на насилие ще се намесят активно. 7. Не се позволява на родителите да критикуват детето, проявило насилие по отношение на

<p>2. Ученик, който проявява признаци на тревожност, напрежение или потиснатост в определени дни или в определени учебни часове или открито е споделил за уронване на личното му достойнство чрез упражнена вербална или физическа агресия от страна на учител</p> <p>3. При съмнение за домашно насилие върху дете</p>	<p>родителя се протоколира.</p> <p>6. На тази среща се извеждат конкретни договорки кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат.</p> <p>7. Родителите да бъдат насочени за консултация с училищния психолог.</p> <p>Класният ръководител уведомява Училищното ръководство</p> <p>1. Уведомява се директора на училището</p> <p>2. Търси се съдействие от отдел „Закрила на детето”</p> <p>3. Търси се пряко съдействие от горещ телефон.</p>	<p>тяхното дете.</p>
---	---	-----------------------------

5. Създаване на пространство, в което да се говори открито за тормоза и да се работи с децата за формиране на нагласи и умения за поведение без тормоз.

6. Промени в ПДУ и провеждане на политика на нулева толерантност към

насилието.

3.ДЕЙНОСТИ ЗА СПРАВЯНЕ С ТОРМОЗА

ПРЕВАНТИВНА ЧАСТ	КРИЗИСНА ЧАСТ
<p>1. Ниво класна стая</p> <ul style="list-style-type: none">- в ЧК – тренинги за социални умения, водени от класен ръководител, уч.психолог, родители с подходящи професии, експерти / включват се дискусии, групова работа, решаване на казуси, споделяне на опит /- Всеки клас в началото на учебната година формулира свои предложения за промени в Правилника за вътрешния ред на училището, свързани с проявите на насилие и тормоз- Използване на подхода за работа с връстници, като към всяко дете/ проявяващо насилие и жертва на насилие/ бъде прикрепено друго дете, което да оказва помощ и подкрепа.- В началото на учебната година се избират деца, които желаят да изпълняват ролята на помощници на класния ръководител и училищния психолог при прояви на насилие от страна на техни съученици. Тези деца се обучават при училищния психолог за усвояване на умения за помагане.- Един ЧК месечно да е посветен на демонстриране на хобитата на учениците от класа, с цел да се открият силните страни и специфичните умения на децата.- В ЧК да бъдат канени родители, които да представят своята професия.- При наличие на конфликт между две или повече групи в училище класният ръководител веднага да	<p>1.Първо ниво на тормоз : при първа проява на насилие Отговор на училището : прекратяване на насилието от страна на намиращ се наблизо учител / разделяне на учениците/, последващ разговор с класен ръководител за изясняване на нарушеното правило, налагане на съответната последица / труд в полза на класа и класната стая или друга последица, определена от класа/ Да не бъдат омаловажавани първите прояви на влошаване на отношенията между децата</p> <p>2. Второ ниво на тормоз : при две и повече прояви на насилие Отговор на училището : Протокол за тормоз, подписан от учител, свидетел на тормоза, и училищния психолог, Протокол за разговор с родител, налагане на наказание, според Правилника за вътрешния ред на училището. Отразяване на ситуацията на насилие в Единния регистър от учителя, свидетел на тормоза</p> <p>3. Трето ниво на тормоз : при прояви на жестокост и арогантност Отговор на училището : насочване към местната комисия за БППМН, ОЗД и община по силата на координационния механизъм. Протокол за тормоз, среща с родители, възстановяване на щета, наказание, според Правилника за вътрешния ред, включване на учениците в допълнителни програми</p>

потърси съдействието на училищния психолог, който да посредничи при разрешаването на конфликта.

2. Ниво училище

- в началото на учебната година всеки учител определя теми от учебното съдържание, които могат да се използват за работа и анализ по проблема насилие.
- Подобряване на системата за съобщаване на случаи на тормоз, а именно откриване на SOS кутия на достъпно и защитено място в училище, където децата да съобщават за случаи на тормоз
- Повишаване квалификацията на учителите с цел подобряване на уменията им за разпознаване и справяне с насилието
- Всеки клас да има своя седмица, в която да подготви някакви дейности, свързани с превенцията на насилието и те да станат достояние на цялото училище, като в края на учебната година се излъчи най-креативният клас след общо училищно гласуване.
- Определяне на приемни учители, които да бъдат наставници на деца, жертви на насилие или проявили насилие
- Дейности на Ученическия съвет, насочени към активизиране на учениците към позитивни отношения / сайт за позитивните новини, благотворителни кампании, кулинарни изложби, фотоконкурси и др./
- осигуряване на дежурства по двама учители по коридорите и пред училище, както и въвеждане на строг режим на достъп в училището.

1 СУ"ПЕНЧО П. СЛАВЕЙКОВ", РАЙОН ОБОРИЩЕ
ул. Стара планина № 11;

Утвърждавам :

Веселка Тепавичарова

Директор на Първо СУ
„Пенчо П. Славейков”

ПЛАН

**за работата на Училищния координационен
съвет за справяне с тормоза за учебната
2022/2023 г.**

ДЕЙНОСТ	ОТГОВОРНИК	СРОК
Разясняване на понятието „тормоз” в часа на класния ръководител	Класните ръководители	30.10.22 г.
Обсъждане в ЧК на начини за справяне в ситуации на тормоз и запознаване с органите и институциите, които могат да им бъдат в помощ. Дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит.	Класните ръководители	постоянен
Планиране на подходящи теми от учебното съдържание, които да се използват за работа и анализ на проблема насилие, свързани с правата на децата, ценностите, социалните роли, функционирането на групите и т.н.	Учители	25.09.22 г.
Изследване на ситуацията на тормоз в училище чрез анкета	Училищен психолог Класни ръководители	15.10.22 г.
Анализ на ситуацията	Училищен психолог	20.10.22 г.
Актуализиране на плана за противодействие на училищния тормоз	КС	30.10.22 г.
Разработване на конкретен алгоритъм за справяне със ситуациите на тормоз, както и конкретни правила за работа с деца, обект на тормоз и деца, упражнили тормоз.	КС	30.10.2 г. 30.09.21 г.
Подобряване на системата от дежурства с оглед обхващане на местата, на които най-често се	КС и УР	Постоянен Постоянен

извършва тормоза Въвеждане на регистър	КС	
Повишаване квалификацията на учителите за справяне със ситуациите на тормоз	КС , УР, училищен психолог	Постоянен
Работа с родителите и осигуряване на тяхното сътрудничество	Класни ръководители, КС	Постоянен
Осигуряване на партньорства с всички организации и институции, които имат отношение към проблема за насилието сред младите хора	Председател на КС, Директор	
Контрол по изпълнението на плана и прилагане на Механизма	Председател на КС, Директор	

Изготвил : Координационен съвет за противодействие на училищния тормоз в
1 СУ „ Пенчо П. Славейков „,